

# **SAYIŞTAY KARARLARI**

- Temyiz Kurulu Kararları



## TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 07.01.2014

No : 38179

***Yemek maliyetinin yarısının Tebliğ’de belirtilen tutarları aştığı durumda yemek yiyenlerden ek göstergelere göre belirlenen tutarlar yerine yemek maliyetinin yarısının alınması gerektiği hk.***

1472 sayılı ilamın 1.maddesi ile; Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nin 4. maddesi gereğince yemek bedelinin yemek yiyenlerden karşılanacak kısmının eksik tahsil edilmesi nedeniyle ....TL. ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçiler ortak olarak vermiş oldukları dilekçelerinde özetle; 657 sayılı Kanun’un 212. maddesine dayanılarak çıkarılan 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nin 2. maddesinde “Bu yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi memurlar hakkında uygulanır.”; 3. maddesinde “Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakden ödemedede bulunulmaz.”; 4. maddesinde “Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu yönetmelik kapsamına dâhil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanır. Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır. 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun’a göre tayin bedeli verilen personel ile sözleşmeli olarak çalıştırılanların, bu Yönetmelik’e göre yiyecek yardımı yapılan yemek servislerinde yemek yemeleri halinde, yemek bedelinin tamamı kendilerinden alınır.”; 9. maddesinde “Bu Yönetmelik’in 4. maddesinin uygulanmasında, kurum kadrolarında olup, yemek servisinde görevlendirilen personel giderleri, kira, amortisman, su, elektrik ve havagazı giderleri yemek maliyetine dahil edilmez.” demek suretiyle yemek yardımının nasıl yapılacağının belirlendiğini,

Bütçe Uygulama Talimatında belirtilen tutarların yemek yiyen memurlardan tahsil edilmiş olduğunu,

.... İl Özel İdaresinin hizmet binasında yemek yardımının yemek verme şeklinde yapılabilmesi için uygun yer bulunmaması ve beklenen faydanın sağlanamayacak olması nedeniyle yürürlükteki ihale mevzuatı çerçevesinde ihale edildiğini,

.... Yılı .... İl Özel İdaresinin bütçesine Memurlara Verilecek Öğle Yemeği Yardımı işi için konulan ödenğin .... TL. olduğu, bu ödenekten .... TL. sinin harcandığını, .... TL. sinin yıl sonunda imha edildiğini, konulan ödenğin aşılmadığını, bütçeye

konulan ödeneğin aşılmadığı dikkate alındığında yönetmelikte aranan maksadın gerçekleştiğini,

....Özel İdaresi ile ilgili; Sayıştay Temyiz Kurulunun 06.01.2009 tarih ve 30543 sayılı ilamında Sayıştay 2. Dairesinin tazmin kararını kaldırdığını, yine ..... Belediyesi ile ilgili Sayıştay Temyiz Kurulunun 25.03.2008 tarih ve 30039 sayılı kararıyla 5. Dairenin 661 nolu ilamının tazmin kararını kaldırdığını belirterek verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını istemişlerdir.

Savcılık: “Adı geçenlerin müşterek imzalı dilekçelerinde birinci maddeye ilişkin olarak, personele verilen yemek hizmetinin karşılığının Bütçe Uygulama Talimatı doğrultusunda tespit edilen miktarı aşmadığını belirtilmekte, ayrıca benzeri konuda kamu zararı bulunmadığı yönünde verilmiş temyiz kurulu kararı ve Daire kararları da bulunduğu ifade edilerek verilen tazmin hükmünün kaldırılması talep edilmektedir. Ortaya konulanlar karşısında verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.” şeklinde görüş bildirmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 212. maddesine dayanılarak çıkarılan Devlet Memurları Yiyecek Yardım Yönetmeliği’nin 4. maddesinde;

“Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu Yönetmelik kapsamına dâhil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır. Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmı yemek yiyenlerden alınır.

...”hükmü yer almıştır.

10.01.2008 tarih ve 26752 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği’nin 1. maddesinde 2008 yılında öğle yemeği servisinden faydalananak olanlardan en az hangi tutarlar üzerinden günlük yemek bedeli alınacağı belirtilmiş ve 3. maddesinde kuruluşların hizmetlerin özelliği, yemek maliyetleri ve yemek servisinin farklı mahallerde daha iyi şartlarda sunulması gibi hususları dikkate alarak belirtilen miktarların üzerinde yemek bedeli tespit edebilecekleri ifade edilmiştir.

... İl Özel İdaresinde çalışan personel için ... yılında kişi başı yemek maliyeti ... TL olarak belirlenmiştir. Ancak yemek yiyenlerden yemek maliyetinin yarısı olan ...TL yerine Tebliğ’de ek göstergelere göre belirlenen asgari tutarlar alınmıştır. Sorumlular savunmalarında, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nin 5. maddesinde;

“Yemek servisi için gerekli bina, tesis ve demirbaş eşya kurumlarca sağlanır. Bunlara karşılık memurlardan ücret alınmaz.”,

9. maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin 4’üncü maddesinin uygulanmasında, kurum kadrolarında

olup, yemek servisinde görevlendirilen personel giderleri, kira, amortisman, su, elektrik ve havagazı giderleri yemek maliyetine dahil edilmez.” hükümlerinin yer aldığını, kurumca karşılanması gereken bu giderlerin uygulamanın fiş verme yöntemiyle gerçekleştirilmesiyle yemek maliyetine ve kurum bütçesine gider olarak yansıtılmadığını, dolayısıyla toplam bedelin yüzde ellisinin memurlardan alınmasının mevzuat bütünlüğüne aykırı olacağını ifade etmişlerdir. Ancak, Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile ek göstergelere göre belirlenen tutarlar, memurlardan alınması gereken asgari tutarlardır. Devlet Memurları Yiyecek Yardım Yönetmeliği’nin 4’üncü maddesinde;

“Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu Yönetmelik kapsamına dâhil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır. Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmı yemek yiyenlerden alınır.

...”denilmiştir.

Dolayısıyla, yemek maliyetinin yarısının Tebliğ’de belirtilen tutarları aştığı durumda yemek yiyenlerden ek göstergelere göre belirlenen tutarlar yerine yemek maliyetinin yarısının alınması gerekmektedir.

Bu nedenle 1472 sayılı ilamın 1. maddesi ile ....TL. ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,



## TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 14.01.2014

No : 38238

***657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (IV) sayılı cetvelde yer almayan İl Özel İdaresi daire başkanlarına makam ve görev tazminatı ödenmesinin mümkün olmadığı hk.***

393 sayılı ilamın 3'üncü maddesinde, ... İl Özel İdaresinde daire başkanı olarak görevli ....'a 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (IV) sayılı makam tazminatı cetvelinde sayılmadığı halde makam ve görev tazminatı ödendiği gerekçesiyle toplam ....TL'ye tazmin hükmolunmuştur.

Dilekçiler dilekçelerinde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 22. maddesinin 2. ve 3. fıkralarında "Genel Sekreter Belediye Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Genel Sekreter olarak atananlar, genel idare hizmetleri sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan yararlanırlar. Büyükşehir belediyesi daire başkanları, bağlı genel müdürlüklerin daire başkanlarının yararlandığı makam ve görev tazminatından aynen yararlanırlar." denilerek Büyükşehir Belediyelerindeki genel sekreter yardımcıları ve daire başkanlıklarının özlük haklarına ait düzenleme yapıldığını, hukukun temel kurallarından birisinin de konu hakkında, aksine bir hüküm bulunmadığı durumlarda lehte yorumlamak olduğunu, Büyükşehir Belediyesinde görevli genel sekreter yardımcıları ve daire başkanları emsal kabul edilerek (Zira 5216 ve 5302 sayılı Kanun'lar ve ilgili Yönetmelik'lere göre belirtilen unvanların görev ve sorumlulukları benzerdir) ödeme yapıldığını, Büyükşehir Belediyesindeki bir daire başkanının, makam tazminatı ve çeşitli adlar altında yapılan ödemelerle birlikte özel idaredaki daire başkanının iki katı maaş aldığını, bunun yanı sıra Sayıştay Temyiz Kurulunun 08/01/2002 tarih ve 25454 sayılı kararında da görev ve sorumlulukları üniversite genel sekreterine benzeyen, Türkiye ve Ortadoğu Amme Enstitüsü Genel Sekreterine de üniversite genel sekreteri gibi ek gösterge ve makam tazminatı ödenmesi gerektiğinin kabul edildiğini, bu hususlara ek olarak 6009 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesinin de dikkate alınarak tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

Sayıştay Başsavcılığı; "657 sayılı Kanun'un geçici 26. maddesine göre Kanun'a ekli IV sayılı cetvelde ünvanları yazılı olanlara makam tazminatı ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

373 sayılı KHK'nin 1. maddesine göre de görev tazminatının, makam tazminatı alanlara verileceği hüküm altına alınmıştır. 657 sayılı yasaya ekli IV sayılı

cetvel incelendiğinde İl Özel İdaresinde görevli daire başkanları unvan olarak sayılmamaktadır. Belirtilen bu hususlar yasa hükümleridir. Yani kimlerin makam tazminatı ve görev tazminatı alacağı yasa hükümleri ile açıkça belirlenmiştir.

İzah edilen nedenlerden dolayı temyiz itirazlarının reddi ile Daire Kararının onanmasına karar verilmesi mütalaa olunur.” şeklinde görüş belirtmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun Ek 26’ncı maddesinin (a) fıkrasında “Bu Kanun’a ekli IV sayılı cetvelde unvanları yazılı görevlerde bulunanlara hizmetlerinde gösterilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda makam tazminatı ödenir. Makam tazminatı damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu tazminattan yararlananlara ayrıca yüksek hâkimlik tazminatı ödenmez.” denilmiş olup IV cetvelde kimlerin makam tazminatı alabilecekleri düzenlenmiştir. Buna göre; IV Sayılı Cetvelin “7- Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerin merkez teşkilatı Daire Başkanı kadrolarına atananlar (Bütçe Dairesi Başkanı dâhil), Gelir İdaresi Grup Başkanı, Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı, Bölge Müdürleri (Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Belediyeler ve bunlara bağlı kurum ve kuruluşlar hariç), Gümrük Müsteşarlığı Başmüdürleri, Üniversite Genel Sekreterleri ile Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcıları 2000” makam tazminatı alabileceği açıkça düzenlenmiştir. Bu düzenlemede İl Özel İdaresi Daire Başkanlarına yer verilmemiştir.

12.02.2000 tarih ve 23962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun’un 5’inci maddesiyle temsil tazminatının ödenmesi ve temsil tazminatı göstergelerini kadro ve görev unvanı itibarıyla farklı olarak belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. 26.04.2000 tarih ve 24031 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında 10.03/2000 Tarihli ve 2000/457 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve Kararname’nin ekinde de temsil tazminatı ödenecekler ve göstergeleri tespit edilmiştir. Bu tespite göre makam veya yüksek hâkimlik tazminatı göstergeleri 30.000 – 7.000 olanlar 30.000 – 17.000 gösterge üzerinden temsil tazminatı alabilirler. İl Özel İdare Daire Başkanları makam veya yüksek hâkimlik tazminatı alamadığından, temsil tazminatı almaları da mümkün değildir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 1’inci maddesinin, 04.07.2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 11’inci maddesi ile değişik, (C) fıkrasında “(A) bendi kapsamına giren ve temsil tazminatı almayan personelden,

1 - 7.000’den daha düşük göstergeler üzerinden makam veya yüksek hakimlik tazminatı öngörülen kadrolara atanmış olanlara, 15.000 gösterge rakamını geçmemek



üzere Bakanlar Kurulunca tespit edilecek gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda görev tazminatı ödenir.

2-....

3- ... ödenecek görev tazminatının uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri tespit etmeye .... gösterge rakamları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.” denilmiş ve 14.03.2002 tarih ve 24695 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Görev Tazminatı Ödenmesi Hakkında 10.01.2002 tarihli ve 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 1’inci maddesinde “15/1/2002 - 14/7/2002 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personelden; makam veya yüksek hakimlik tazminatı öngörülen kadrolara atanmış olanlardan, makam veya yüksek hakimlik tazminatı gösterge rakamları;

6.000 olanlara 9.000,

5.500 - 4.500 olanlara 7.000,

4.000 ve daha az olanlara 6.000

gösterge rakamının, almakta oldukları makam veya yüksek hakimlik tazminatı gösterge rakamlarına ilave edilmesi suretiyle bulunan gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda görev tazminatı ödenir.” düzenlemesi yapılarak görev tazminatı ödenecekler ve göstergeleri tespit edilmiştir. Bu tespite göre de makam veya yüksek hâkimlik tazminatı göstergeleri 6.000 – 4.000 ve daha az olanlar 9.000 – 6.000 gösterge rakamlarına ilaveten görev tazminatı alabilirler. İl Özel İdare Daire Başkanları makam veya yüksek hâkimlik tazminatı alamadığından, temsil tazminatı almadıkları gibi görev tazminatı almaları da mümkün değildir.

Mahalli idarelerden biri olan il özel idarelerinde görev yapan daire başkanları için makam tazminatı ve buna bağlı olarak da görev tazminatları için mevzuatımızda bir düzenleme bulunmamaktadır. 10.07.2004 tarih ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Personel istihdamı başlıklı 22’nci maddesinin üçüncü fıkrasında “Büyükşehir belediyesi daire başkanları, genel müdürlüklerin daire başkanlarının yararlandığı makam ve görev tazminatından aynen yararlanırlar” hükmü ile özel bir düzenleme yapılmış ve mahalli idare olan Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanları için bu tazminatların alınması hüküm altına alınmıştır. Ancak 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nda bu tür bir düzenleme yapılmamıştır. Bu nedenle il özel idaresi daire başkanları kendi kanunlarında bir düzenleme bulunmadığından makam ve görev tazminatından yararlanamazlar.

Dilekçi tarafından; İl Özel İdaresi daire başkanlarının makam ve görev tazminatlarının, Büyükşehir Belediyesinde görevli genel sekreter yardımcıları ve daire başkanlarının emsal kabul edilerek ödendiği ifade edilmiş ise de dilekçiler tarafından da belirtildiği gibi bu hususta yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ayrıca 6009 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesi memur temsilcileriyle akdedilen sözleşme veya tasarrufu kapsamakta olup, ilama konu tazmin hükmü bu kapsamda yapılan bir ödemeye dayanmamaktadır.

Bütün bu nedenlerle, dilekçi iddialarının reddi ile, 393 sayılı ilamın 3'üncü maddesiyle toplam ... TL.'ye dair tazmin hükmünün TASDİKİNE

Karar verildi.